

3. Vstupní očista

V rámci „vstupní očisty“ museli Romové odevzdat osobní doklady a veškerý majetek, co měli s sebou. Před zraky všech se museli vysvléct donaha, poté byli ostříhání a vyholeni po celém těle.

3. Hovorový jazyk.
Hovorovým jazykem je němčina.
Cikánština je zakázána.

Výtah z Táboraého řádu, který platil v CT Lety a Hodonín od 1. 10. 1942.

A když nás tam přivezli, tak hned každého dohlo stříhat. Všechny bez pardonu, já jsem měla dlouhé copy, a když mně to ti holáci u hlavy usmíklí, tak maminka, chudák, spadla ze židle. Tak ti holáci, jak ty moje copy ustříhli, pěkne je položili, to víte, kdo měl krásný a čerstvé vlasy, tak to brali na paruku. (K. O., *1926, CT Hodonín)

Budoucí vězeňkyně CT Hodonín Květa Ondrášová, nar. 1926, foto z blízmování v roce 1938. Čtyři roky poté byla dívka uvězněna v Hodoníně a pověřena ošetřováním nemocných. Prvním úkolom této budoucí táboraové ošetrovatelky byl bez předchozí přípravy či zkušeností porod její vlastní matky a potom desítek dalších žen.

5. Ubytování

Počet vězňů brzy mnohonásobně převýšil kapacitu obou táborev. A to i přesto, že se postupně dostavovaly další baráky a využívalo se i odstavených maringotek, kterými někteří Romové do tábora přijeli. Podmínky života v neizolovaných přelidněných dřevěných baráčkách se staly neúnosnými zvláště po nástupu zimy.

Hodonín, „ghettný“ tábor, 1942

Ty kavalce, tam bylo trošku dřevité vlny, a to když se slehlo, tak potom tam už byly enorm hořké ptkna, nic víc. (K. O., *1926, CT Hodonín)

Ty baráky to byly takový dřevěný buniky, na seknci nás bylo osm až deset lidí, postele nad sebou. (B. B., *1928, CT Lety)

CT Hodonín, přístavba nových baráček, zima – jaro 1943

CT Lety, 1942–1943

6. Práce

Jedním z oficiálně uváděných důvodů věznění Romů v tzv. cikánských táborech byla „výchova k práci, pořádku a disciplíně“. Pracovalo se hlavně v kamenolomu a na stavbě silnice. Vězně si na práci najímali i okolní zemědělci. Lehčí práce se vykonávaly přímo v táboře: ve vězeňské kuchyni a dílnách (krejčovské, ubuvnické, v prádelně). Jejich pracovníci byli blíže četnickému personálu i zdrojům jídla, měli větší šance na přežití než ostatní. Dochované fotografie zachycují častěji právě tuto lépe postavenou část vězňů.

Povinnosti I.
I Všeobecné:
/14/... Nikdo nemůže býti úplně osvobozen od práce. Proto budou pracovat jak muži, tak i ženy. Děti budou pracovat podle jejich sil a schopnosti...

Výtah z Domáchoho řádu CT Lety, který platil do 30. 9. 1942.

Dělali jsme přes les takový cestu. Tam jsme museli kopat s krompáčema a jezdit s vozíčkama. Planý rovali jsme to. Chlapi, ženské, děti, všechno dohromady. (A. B., *1924, CT Hodonín)

CT Lety, vězňové demonstrují práci pod dozorem četníka

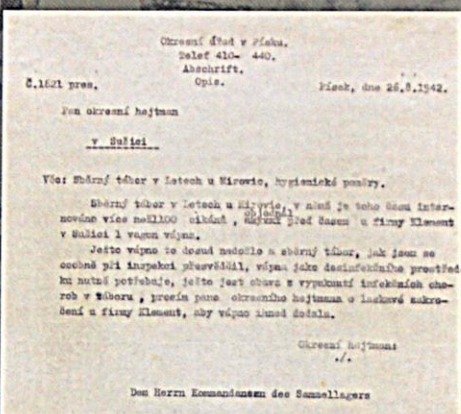
4. Táborový oděv

Ženy a děti se po „vstupní očistě“ mohly znovu obléci do svého, muži obdrželi táborový oděv. Ačkoliv v táboře fungovala krejčovská a ševcovská dílna, oděvů i obuvi byl stále nedostatek, byly chatrné a zejména v zimních měsících zcela nedostačující.

Obyčejně ti vězňové dostali po naší armádě oděv, boty a šaty... jako měli za republiky vojáci naši, jenže to bylo nabarvený na černo... abychom nemohli utéct. (L. S., *1930, CT Lety)

Bohumil Daniel, nar. 1919, vězeň CT Hodonín. Později se podílel i na likvidaci tábora. Do Osvětimi byl odvezen posledním transportem 28. 1. 1944. V Osvětimi zahynul pod vězeňským číslem 2-9246.

Po prohlídce CT Lety zdravotní řada v Písku už 26. 8. 1942 upozorňuje na nebezpečí vypuknutí infekčních chorob, jež by ohrozily „strážný personál“ a okolní obyvatelstvo.

CT Lety, četnický personál s vězňi – pracovníci táborové kuchyně

CT Hodonín, ženy a děti v přestávce na jídlo

Ty kameny byly moc těžký, ještě teď mám na noze, jak mi na ni jeden spadl. Tam dělaly i ženské s malýma dětma na zádech, měly kladiva, musely to tlouct, děti na zádech, a ty ženské, když slunko svítlo na nich, tak usínaly, a tak je bili po hlavách s týma pentekama, hrozný... (M. K., *1927, CT Hodonín)